

Projekt Krajowego Zespołu do walki z przestępczością przeciwko Dziedzictwu Narodowemu WK BK KGP dotyczący wdrożenia w Polsce systemu dokumentacji dóbr kultury – OBJECT ID STANDARD

TYTUŁ PROJEKTU

System dokumentacji dóbr kultury - Object ID Standard

INICJATOR PROJEKTU W POLSCE

Krajowy Zespół do walki z przestępczością przeciwko Dziedzictwu Narodowemu Wydziału Kryminalnego Biura Kryminalnego KGP

CELE PROJEKTU

- Wprowadzenie jednolitego i międzynarodowego standardu dokumentacji zbiorów, dostosowanego do europejskich sposobów rejestracji i dokumentacji dóbr kultury;
- Zachęcenie prywatnych posiadaczy i kolekcjonerów do dokumentowania posiadanych dzieł sztuki i przedmiotów zabytkowych; zwiększenie świadomości społecznej w zakresie konieczności ochrony dziedzictwa narodowego;
- Ułatwienie Policji działań związanych z poszukiwaniem utraconych z kolekcji prywatnych dóbr kultury, zapewnienie dobrej jakości dokumentacji na wypadek kradzieży zbiorów, ułatwienie identyfikacji skradzionych dóbr kultury w przypadku ich ujawnienia.

Realizacja inicjatywy w ramach rządowego programu „Razem Bezpieczniej” w dziedzinie „Ochrona dziedzictwa narodowego przed kradzieżami, dewastacją i nielegalnym wywozem za granicę”.

GENEZA I OPIS

Object ID został zainicjowany przez fundację Jean Paul Getty Trust w 1993 roku, standardy opisu obowiązują od 1997 roku. Od 1999 roku prawa do zarządzania tym systemem rejestracji dzieł przejęła organizacja charytatywna Council for the Prevention of Art Theft (CoPAT). System został rozwinięty dzięki współpracy środowisk muzealnych z organami ścigania, służbami celnymi, pracownikami rynku sztuki, towarzystwami ubezpieczeniowymi, jak również właścicielami dzieł sztuki i antyków. Służy zarówno instytucjom i organizacjom, jak i osobom prywatnym, ale nie zastępuje profesjonalnej inwentaryzacji obiektów, prowadzonej na podstawie ustalonych kryteriów i w oparciu o dobrą znajomość dzieła. **Jest jednak bardzo użyteczny dla indywidualnych posiadaczy dzieł sztuki - pomaga dokumentować zbiory i kolekcje. Warto podkreślić, że standard opisu jest prosty - potencjalny świadomy kolekcjoner będzie w stanie sporządzić samodzielnie poprawną dokumentację.**

OCZEKIWANE EFEKTY

Dla Policji

Opracowany i zunifikowany standard identyfikacji dóbr kultury zapewni nie tylko kompletowanie informacji dotyczących obiektów zgromadzonych w prywatnych zbiorach (dane będą udostępniane Policji dopiero

i wyłącznie w przypadku kradzieży), ale także współdziałanie wszystkich zainteresowanych środowisk i organizacji. Pozwoli to w przyszłości na szybszą, efektywniejszą i skuteczniejszą walkę z przestępczością przeciwko dobrom kultury. Statystyka policyjna od szeregu lat wyraźnie wskazuje, że najbardziej narażone na kradzieże i zniszczenia są obiekty sakralne, a w drugiej kolejności prywatne mieszkania i domy kolekcjonerów. Jakość i ilość dokumentacji opisowej i fotograficznej obiektów sakralnych sukcesywnie wzrasta (m.in. dzięki działaniom w ramach „Programu Ochrony Zabytkowych Drewnianych Obiektów Sakralnych i znajdujących się w nich zabytków ruchomych przed zniszczeniem, zaborem i nielegalnym wywozem za granicę”). **Wciąż istotnym problemem pozostaje dokumentacja dóbr kultury znajdujących się w rękach kolekcjonerów.** Tu sytuacja od lat się nie zmienia. Spodziewanym efektem projektu Object ID będzie znaczna poprawa jakości dokumentacji i zdjęć przedmiotów. Obecnie dane są często bardzo ubogie, a zdjęcia skradzionych zabytków złej jakości, wykonane okolicznościowo i nieadekwatnie do potrzeb policyjnych.

Dla prywatnych posiadaczy

W przypadku utraty dzieła właściciel, na podstawie wcześniej sporządzonej przez siebie dokumentacji wg standardu Object ID, tj. wypełnionego formularza i wykonanych zdjęć, w trybie pilnym przekazuje te dane organom ścigania, co zwiększa szanse na szybkie odnalezienie skradzionego dobra kultury. **Należy podkreślić, iż dobrze sporządzona dokumentacja dóbr kultury warunkuje ich zwrot w przypadku kradzieży pełnoprawnemu posiadaczowi – w tym przypadku potwierdzenie własności przedmiotów jest proste.**

DOTYCHCZASOWE DOŚWIADCZENIA EUROPEJSKIE I ŚWIATOWE

Object ID Standard został wprowadzony w wielu krajach Europy i Azji, przetłumaczony został na język arabski, chiński, czeski, francuski, holenderski, koreański, niemiecki, perski, rosyjski, węgierski i włoski. Odpowiada bazom danych krajów członkowskich Interpolu, włoskim bazom danych i międzynarodowej bazie Art - Loss Register. System jest promowany i zalecany m.in. przez FBI, Scotland Yard, ICPO Interpol, a także przez UNESCO i ICOM (International Council of Museums), jak również inne podmioty profesjonalnie zajmujące się obrotem, wyceną i ubezpieczeniami dzieł sztuki.

UWAGI:

1. Przygotowanie dokumentacji posiadanego obiektu jest proste - wymaga wypełnienia standardowego formularza, dokonania krótkiego opisu katalogowanego przedmiotu i wykonania zdjęć. Według przyjętego założenia, właściciel obiektu wykona dokumentację posiadanych dzieł samodzielnie, bez udziału Policji. Wypełniony formularz (wraz ze zdjęciami), najlepiej w formie elektronicznej oraz papierowej, należy przechowywać w miejscu zamieszkania. Korzystnie jest posiadać również kopię zapasową, ulokowaną w innym miejscu (np. u rodziny, znajomych).
2. W przypadku kradzieży należy natychmiast dostarczyć formularz Policji w celu podjęcia szybkich działań zmierzających do odzyskania skradzionego dzieła. Przekazana dokumentacja stanowić będzie podstawę rejestracji utraconego dzieła w policyjnej bazie danych, *Krajowym wykazie zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem* Ośrodka Ochrony Zbiorów Publicznych oraz międzynarodowej bazie danych *Stolen Works of Art* SG Interpolu.

Więcej informacji na stronie www.policja.pl/dobrakultury